

Conclusie en advies verzwarende maatregelen

Conclusie:

- *Gegeven de medische noodzaak zal van politie een intensieve handhaving worden gevraagd op alle voorgestelde maatregelen*
- *Intensieve handhaving vraagt om compliance van het gros van de burgers. Wanneer een deel van de bevolking de afgekondigde maatregel niet accepteert, dan is het dweilen met de kraan op en schaadt dit mogelijk het vertrouwen in de overheidsaanpak*
- *Deze compliance valt of staat met draagvlak. Dit betekent stevige communicatie over de (medische) noodzaak van de maatregel. De proportionaliteit van de maatregel moet goed worden onderbouwd.*
- *De gevraagde intensieve handhaving vraagt om keuzes in politieprocessen en gezien de omvang van de voorliggende maatregelen en het tijdvak (namelijk 24 uur per dag) lijkt bijstand van defensie onvermijdelijk.*

Advies:

- *Advies is te kiezen voor één maatregel en geen combinaties te maken*
- *Met alleen de maatregel avondklok of verplicht thuisblijven, kan de politie een focus aanbrengen in de handhaving.*
 - *De maatregel verplicht thuisblijven maakt dat het openbare leven stil valt en daarmee ook een deel van het politiewerk. Hierdoor kunnen makkelijker keuzes in capaciteit worden gemaakt.*
 - *De maatregel verbod om binnen x km van de woning te blijven is nagenoeg niet handhaafbaar. Je kunt niet volstaan met een simpele controle. De afstand zal steeds bepaald moeten worden, met alle discussies van dien. Bovendien gaat in deze variant het 'gewone' leven en daarmee het politiewerk nog door. Handhaving komt er bovenop.*
- *De technische inregeltijd voor andere maatregelen dan de avondklok is 10 dagen*

Verbod > x km vanaf huisadres zich te begeven (1)

Algemene noties:

- *Deze maatregel zou de gehele dag gelden en voor iedere burger. Omdat dit verbod feitelijk inhoudt dat eenieder die zich op straat begeeft zou moeten worden gecontroleerd, is handhaving nagenoeg onmogelijk.*
- *Handhaving vraagt daarom om bijstand van defensie en keuzes in politieprocessen. Het handhaven van deze ingrijpende maatregel kan niet naast de bestaande taken van politie worden gedaan.*
- *Grootschalige inzet van politie en defensie geeft een ander beeld in het publieke dan tot dusver*
- *Effectieve handhaving van deze maatregel vraagt om compliance van het gros van de bevolking. Wanneer een deel van de bevolking de maatregel niet accepteert (zoals de volle winkelstraten van voor de kerst), dan is het dweilen met de kraan open en schaadt dit mogelijk het vertrouwen in de overheidsaanpak*

Uitvoering:

- *Er zullen (groepen van) mensen een gerechtvaardigde reden hebben om zich buiten het gebied te bevinden, denk hierbij o.a. aan personen met een vitaal beroep. Daartoe zal een van overheidswege opgezette systematiek beschikbaar moeten komen waarmee personen hun uitzonderingspositie voor in de buitenlucht te kunnen verblijven aantonen en die toegankelijk is voor de controlerend ambtenaar.*
- *Van iedere staandegehouden persoon zal eerst vastgesteld moeten worden waar die woont en dat vereist een handmatige controle in de systemen omdat op geen enkel legitimatiebewijs het actuele woonadres staat vermeld.*
- *De (wijze van) handhaving zal voor mensen reden zijn om in discussie te gaan (willekeur, menen tot de uitzonderingsgevallen te behoren, etc.). Mogelijk vertaalt het zich in een (toenemende) maatschappelijke onrust. Indien verzet gepaard gaat met openbare orde verstoringen, zal er een omslag plaatsvinden van inzet handhaving op deze maatregelen naar ordehandhaving.*

Verbod > x km vanaf huisadres zich te begeven (2)

Capaciteit:

- *Omdat dit een maatregel is als verzwaring op het huidige pakket, is de aanname dat van politie actieve handhaving hierop wordt gevraagd.*
- *Actieve handhaving betekent een fors beslag op de capaciteit van de politie voor een haast onmogelijk uit te voeren taak. Omdat een ieder is toegestaan zich buiten te begeven, vereist dit verbod immers feitelijk dat eenieder die zich op straat begeeft zou moeten worden gecontroleerd.*
- *Gegeven het feit dat de maatregel voor de gehele dag geldt en dus 24/7 inzet hierop gepleegd moet worden, zullen keuzes in de werkprocessen van politie gemaakt moeten worden in combinatie met bijstandsaanvragen (zoals inzet Kmar en defensie). Het leidt ook tot een (verdere) uitputting van de organisatie en medewerkers.*

Juridisch:

- *Het verbod zal juridisch geborgd moeten worden in de wet- en regelgeving met zo min mogelijk uitzonderingen en begrijpelijk voor een ieder, inclusief anderstaligen. Staatsnoodrecht dient toegepast te worden*
- *Uitzonderingssituaties dienen helder en duidelijk omschreven te zijn en er is een systeem nodig waardoor de burger kan aantonen legitiem buiten de afstandgrens te verblijven.*
- *Er moet ruimte zijn voor de politie (en dat moet juridisch zijn geborgd) om gebruik te kunnen maken van zijn discretionaire bevoegdheid en zo de situatie op zijn merites te beoordelen.*
- *De maatregel zal moeten worden vertaald in het handhavingskader politie, beleidsbrief OM en de technische tools. Dat betekent een doorlooptijd van 10 dagen vanaf moment van het definitieve besluit.*

Verbod > x km vanaf huisadres zich te begeven (3)

Dilemma's:

- Welke afstand kies je (hoe beperkter, hoe lastiger/intensiever de handhaving wordt).
- Welke meetmethode hanteer je (googlemaps, postcode)?
- Wat te doen met mensen die feitelijk verblijven op een ander adres dan het adres waarop ze ingeschreven staan?
- Wat te doen met mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats?
- Hoe ga je om met situaties waarin essentiële voorzieningen niet vallen binnen de gekozen straal? Hier moeten speciale voorzieningen voor geregeld worden wat de handhaving nog complexer maakt
- Welke consequenties heeft deze maatregel voor andere maatregelen zoals toestaan hotelovernachtingen, inreizend verkeer, etc.? Bij invoering van deze maatregel zal je die maatregelen opnieuw tegen het licht moeten houden.

Verplicht thuisblijven (1)

Algemene noties:

- *Deze maatregel zou de hele dag en voor iedere burger gelden met vele uitzonderingen waarmee rekening moet worden gehouden. Dit maakt handhaving intensief.*
- *Intensieve handhaving vraagt om keuzes in politieprocessen en gezien de omvang van de maatregel en het tijdvak (namelijk 24 uur per dag) lijkt bijstand van defensie onvermijdelijk.*
- *Effectieve handhaving van deze maatregel vraagt om compliance van het gros van de burgers. Wanneer een deel van de bevolking de maatregel niet accepteert, dan is het dweilen met de kraan op en schaadt dit mogelijk het vertrouwen in de overheidsaanpak*
- *Deze compliance valt of staat met draagvlak. Dit betekent stevige communicatie over de (medische) noodzaak van deze maatregel. De proportionaliteit van de maatregel moet goed worden onderbouwd.*
- *De maatregel 'verplicht thuisblijven' is eenvoudiger dan een straal rondom de woning of een groepsverbod. "je mag niet op straat zijn" is eenvoudiger dan "je mag hier nu niet zijn" of "ga uit elkaar".*

Juridisch:

- *Het verbod zal juridisch geborgd moeten worden in de wet- en regelgeving (staatsnoodrecht) met zo min mogelijk uitzonderingen.*
- *Uitzonderingssituaties dienen helder en duidelijk omschreven te zijn en er is een systeem nodig waardoor de burger kan aantonen legitiem buiten te verblijven. Er moet ruimte zijn voor de politie (en dat moet dus juridisch zijn geborgd) om gebruik te kunnen maken van zijn discretionaire bevoegdheid en zo de situatie op zijn merites te beoordelen.*
- *De maatregel zal moeten worden vertaald in het handhavingskader politie, beleidsbrief OM en de technische tools. Dat betekent een doorlooptijd van 10 dagen vanaf moment van het definitieve besluit.*

Verplicht thuisblijven (2)

Capaciteit:

- *Vanwege de medische noodzaak is zal van politie actieve handhaving worden gevraagd.*
- *Omdat de aanneme is dat burgers voor bijvoorbeeld boodschappen nog wel de woning mogen verlaten, vereist deze maatregel feitelijk dat iedereen die zich op straat begeeft zou moeten worden gecontroleerd.*
- *Actieve handhaving betekent daarom de inzet van vrijwel de gehele politie organisatie, alle medewerkers zullen moeten worden ingezet. Dit leidt tot verdere uitputting van de organisatie en haar medewerkers.*
- *Gegeven het feit dat de maatregel voor de gehele dag geldt en dús 24/7 inzet hierop gepleegd moet worden, zullen keuzes in de werkprocessen van politie gemaakt moeten worden. Dit betekent dat alleen vitale processen doorgang kunnen vinden.*
- *Bijstand van defensie lijkt in dit scenario onvermijdelijk. Ook de inzet van BOA's is vereist.*

Uitvoering:

- *Er zal een van overheidswege opgezette systematiek beschikbaar moeten komen waarmee personen hun uitzonderingspositie (bijvoorbeeld vitaal beroep) aantonen en die toegankelijk is voor de controlerend ambtenaar.*
- *De (wijze van) handhaving zal voor mensen reden zijn in discussie te gaan (willekeur, menen tot de uitzonderingsgevallen te behoren, etc.). Mogelijk vertaalt het zich in een (toenemende) maatschappelijke onrust.*
- *Gezien de ernst van de situatie en de daarmee voorgestelde zware maatregelen staat het tot op heden gehanteerde sanctiebedrag daarmee niet in verhouding. In het VK zijn de sanctie hoger (200 GBP) en is er sprake van verdubbeling bij recidive (tot een maximum van 6400 GBP). Als het sanctiebedrag zo laag blijft als nu, voorspellen we lage compliance en calculerend gedrag (zeker van ondernemers).*

Sluiten van alle niet-noodzakelijke kantoren

- Deze maatregel vraagt om een bestuursrechtelijk handhavings- en sanctiebeleid.
- Belangrijk onderdeel bij het sanctiebeleid is het voorkomen van risico calculerend gedrag. Advies is om forse sancties bij overtreding op te leggen.
- Kantoren sluiten in combinatie met grens buiten de woning, zorgt ervoor dat de reisbewegingen worden beperkt en is als maatregel congruent aan 'verplicht thuisblijven'.
- Geen toezicht- en handhavende taak voor politie.